

"ҚАЗАҚСТАН ҚОР БИРЖАСЫ" АҚ

"Қазақстан қор Биржасы" АҚ
Басқармасының шешімімен

(2019 жылдың 20 мамырындағы
№ 25 отырыс хаттамасы)
б е к і т і л г е н

2019 жылдың 22 мамырынан бастап
қолданысқа енгізілді

Шетел валюталары нарығы жөніндегі комитет туралы **Қ А Ғ И Д А**

Алматы қ.
2019

Осы Қағида Қазақстан Республикасының заңнамасына және "Қазақстан қор биржасы" АҚ (бұдан әрі – Биржа) ішкі құжаттарына сәйкес әзірленді және Шетелдік валюталар нарығы жөніндегі комитеттің (бұдан әрі – Комитет) құрылу және жұмыс істеу тәртібін, сондай-ақ өкілеттіктерін анықтайды.

1 тарау. ЖАЛПЫ ҚАҒИДАЛАР

1. Осы Қағидада пайдаланылатын ұғымдар шетел валюталарының сауда-саттығын және сауда-саттыққа есеп айырысуды жүргізу шарттары мен тәртібін регламенттейтін Биржаның ішкі құжаттарында пайдаланылатын мәндерде қолданылады.
2. Осы Ереженің мақсаттары үшін:
  - 1) Биржа мүшесі деп "валюталық" санаттағы Биржа мүшесі түсініледі;
  - 2) мәмілелер деп Биржа өткізетін шетел валюталарының сауда-саттығында жасалған немесе жасалуы болжанатын мәмілелер түсініледі;
  - 3) өтінімдер деп осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген мәмілелерді жасау үшін Биржа мүшелері беретін өтінімдер түсініледі.
3. Комитет Биржаның тұрақты құрылымнан тыс органы болып табылады, оның қызметі Биржа мүшелерінің өтінімдеріне мониторинг жүргізу болып табылады.

2 тарау. КОМИТЕТТІ ҚҰРУ ТӘРТІБІ

4. Комитет құрамына кіретін кемінде үш мүшеден тұрады.
  - 1) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі – Ұлттық Банк) өкілі (өкілдері);
  - 2) Биржа Басқармасының мүшесі (мүшелері) және (немесе) Биржа қызметкері (қызметкерлері).
5. Ұлттық Банктен Комитет мүшелерінің және оларды алмастыруға құқығы бар адамдардың саны мен дербес құрамын, сондай-ақ олардың өкілеттік мерзімін Ұлттық банк дербес анықтайды.

Биржадан Комитет мүшелерінің және оларды алмастыруға құқығы бар адамдардың, сондай-ақ олардың өкілеттіктерінің саны мен дербес құрамы Биржа Басқармасының шешімімен айқындалады.
6. Комитеттің төрағасы Комитеттің бірінші отырысында оның мүшелері арасынан сайланады.

Комитет мүшелері Комитет төрағасы болмаған немесе мүдделер қақтығысы туындаған жағдайда оның орнын ауыстыруға құқығы бар (бар) Комитет мүшесін (мүшелерін) сайлауға да құқылы.

Комитет төрағасын сайлау туралы, Комитет төрағасы болмаған немесе мүдделер қақтығысы туындаған жағдайда оның орнын ауыстыруға құқығы бар (бар) комитет мүшесін (мүшелерін) сайлау туралы комитеттің шешімдері Комитет мүшелері жалпы санының қарапайым көпшілік даусымен қабылданады.
7. Комитет отырыстарын дайындау және өткізу, сондай-ақ Комитет отырыстарының хаттамаларын ресімдеу мақсатында Комитет өз мүшелері не Биржа қызметкерлері арасынан Комитеттің хатшысын немесе Комитеттің жеке отырысының хатшысын сайлауға құқылы.

Комитет айқындаған комитеттің хатшысы болмаған жағдайда, Комитет хатшысының функциясын Комитет Мүшесі немесе осы отырыстың хатшысы ретінде Комитет отырысы басталар алдында сайланған басқа қызметкер жүзеге асырады.
8. Сауда – саттықты ұйымдастыруға және өткізуге жауапты Биржаның құрылымдық бөлімшесі (бұдан әрі-жауапты бөлімше) Комитеттің жұмыс органы болып табылады.

3 тарау. КОМИТЕТТИҢ ЖҰМЫС ТӘРТІБІ

9. Комитеттің негізгі міндеттері:
  - 1) Ұлттық банкті қоспағанда, Биржа мүшелерінің жоспарлы өтінімдері туралы ақпарат жинау;
  - 2) Биржа мүшелерінің өтінімдерін шоғырландыру және Комитет мүшелеріне ақпарат беру;
  - 3) өтінімдер мен Биржа мүшелері жасаған мәмілелердің сәйкестігін талдау, сондай-ақ валюта нарығындағы алыпсатарлық операцияларды талдау.
10. Өз міндеттерін іске асыру үшін Комитет мынадай өкілеттіктерге ие:
  - 1) Комитеттің құзыретіне жататын мәселелер бойынша материалдарды назарға алу;
  - 2) қаралатын мәселелер бойынша ұсыныс сипатындағы шешімдер шығару;
  - 3) Комитеттің құзыретіне жататын мәселелер бойынша қосымша ақпарат сұратып, Ұлттық Банкке және Биржа мүшелеріне жүгінуге;
  - 4) қабылданған шешімдер туралы ақпаратты Ұлттық Банктің және (немесе) Биржа Басқармасының назарына жеткізу.

Биржа мүшелеріне қатысты қандай да бір шараларды қолдану Комитеттің өкілеттіктеріне жатпайды.
11. Комитеттің отырыстары қажеттілігіне қарай, бірақ айына кемінде бір рет өткізіледі. Комитеттің отырыстары Комитеттің кез келген мүшесінің бастамасы бойынша өткізіледі.

Отырысты өткізу уақыты мен орны Комитет мүшелерінің келісімі бойынша айқындалады.
12. Егер мұндай қарауға Комитет мүшелерінің жалпы санының кемінде үштен екісі, оның ішінде Ұлттық Банктен Комитеттің кемінде бір мүшесі қатысса, Комитет өз құзыреті шеңберінде мәселелерді қарауға құқылы.
13. Отырыстың күн тәртібіне енгізілген мәселелер бойынша Комитетке шығарылатын материалдар сырттай тәртіппен мынадай түрде қаралуы мүмкін:
  - 1) Комитет хатшысы немесе оны алмастыратын адам комитет мүшелеріне отырыстың күн тәртібі бойынша мәселелерді сырттай қарау туралы хабарлама жібереді;
  - 2) осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген хабарламаны алған күннен кейінгі жұмыс күнінен кешіктірмей Комитеттің кез келген мүшесі мәселелерді қарау тәсілі бойынша қарсылық білдіруге құқылы; мұндай жағдайда Комитет төрағасы немесе оны алмастыратын адам комитеттің отырысын көзбе-көз тәртіпте шақыруға міндетті (міндетті). Егер белгіленген мерзімде комитет мүшелерінің бірде-біреуі мәселелерді қарау нысаны бойынша қарсылық білдірмесе, Комитеттің барлық мүшелері мәселелерді сырттай қарауға келіседі деп есептеледі;
  - 3) комитет мүшелері отырыстың күн тәртібіндегі мәселелер бойынша материалдарды қарауды осындай материалдарды алғаннан кейін бір жұмыс күні ішінде жүзеге асырады.
14. Комитет отырыстарының қорытындылары (мәселелерді сырттай қарау қорытындылары) Комитет дербес айқындаған нысан бойынша оның отырыстарының хаттамаларымен (мәселелерді сырттай қарау қорытындылары туралы хаттамалармен) ресімделеді.

Комитет отырысының хаттамасына (мәселелерді сырттай қарау қорытындылары туралы хаттамаға) Комитет төрағасы немесе комитет төрағасын алмастырған Комитет мүшесі қол қояды.
15. Комитет мүшелері, оларды алмастыруға құқығы бар адамдар, сондай-ақ жауапты бөлімше қызметкерлері:
  - 1) Қазақстан Республикасының заңнамасында, осы Қағидада және Биржаның басқа да ішкі құжаттарында белгіленген Комитет қызметін жүзеге асыру тәртібіне қойылатын талаптарды сақтау;

- 2) Комитеттің қызметіне қатыса отырып, тәуелсіз және объективті болу;
  - 3) Комитет мүшелерінің өкілеттіктерін жүзеге асыруға байланысты өздері алған ақпараттың, оның ішінде коммерциялық, қызметтік немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын ақпараттың құпиялылығын сақтауға және осындай ақпараттың құпиялылығын сақтамағаны үшін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жауапты болуға;
  - 4) Қазақстан Республикасының заңнамасына, осы Қағидаға және Биржаның басқа да ішкі құжаттарына сәйкес өзге де міндеттерді орындайды.
16. Жауапты бөлімше Комитеттің қызметін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды немесе ақпаратты жинауды және дайындауды жүзеге асырады, сондай-ақ Комитет отырыстарының хаттамаларын (мүшелері шешімінің қорытындыларын) қалыптастырады.

5 тарау. БИРЖА МҮШЕЛЕРІНІҢ ӨТІНІМДЕРІН ЖИНАУ

17. Комитеттің функциялары мен міндеттерін орындау үшін Комитет мүшелері шетел валютасын сатып алуға және сатуға Биржа мүшелерінің өтінімдерін жинауды және шетел валютасын болжамды сатып алу және сату күндері, Биржа мүшелерінің атаулары мен валюта түрлері бойынша өтінімдерді топтастыра отырып, осындай өтінімдер туралы жиынтық ақпарат дайындауды жүзеге асырады.
18. Биржа мүшелері осы Қағиданың 1 қосымшасының нысаны бойынша (осы тараудың 21 тармағында белгіленген ерекшеліктерді ескере отырып) Биржада шетел валютасын сатып алуға және сатуға арналған өтінімдер туралы ақпаратты жұмыс күнінің Алматы уақытымен сағат 10.10-нан кешіктірмей жіберуге міндетті.
19. Биржа мүшелері 18 тармақты орындау мақсатында Биржаға өтінімдер туралы ақпаратты электрондық цифрлық қолтаңбаны қолдана отырып, электрондық құжат айналымы жүйесі арқылы жібереді.
20. Биржаның сауда-саттық күні ішінде Биржа мүшесі қалыптастырған шетел валютасын сатып алуға және сатуға өтінімдер (клиенттік өтінімдерді қоса алғанда) туралы ақпарат комитет мүшелеріне электрондық цифрлық қолтаңбаны, телефон байланысын қолдана отырып, электрондық құжат айналымы жүйесі арқылы немесе Bloomberg агенттігінің ақпараттық терминалы арқылы осындай өтінімдердің қалыптасуына қарай (осы тараудың 21 тармағында белгіленген ерекшеліктерді ескере отырып) беріледі.
21. Көлемі 10 (он) миллион АҚШ долларынан немесе көрсетілген мөлшердің өзге валютадағы баламасынан аспайтын өтінімдер Биржаға берілуге және Комитеттің қарауына жатпайды.

6 тарау. ТҰЖЫРЫМДЫ ҚАҒИДАЛАР

22. Осы Қағида Биржаның интернет-сайтында жариялануға тиіс.
23. Осы Қағидаға өзгертулерді және/немесе толықтыруларды (өзектілендіру) уақтылы енгізу үшін жауапкершілік Сауда-саттық департаментіне жүктеледі.
24. Осы Қағида қажеттілігіне қарай, бірақ кемінде бес жылда бір рет өзектендіруге жатады.

Шетел валюталары нарығы
жөніндегі комитет туралы
қағидаға

1 қосымша

Шетел валютасын сатып алуға және сатуға

ӨТІНІМДЕР ТІЗІЛІМІ

[Биржа мүшесінің атауы]

[күнін көрсету]

№ р/н	Өтінім түрі (клиенттік / меншікті)	Валюта түрі	Валютадағы сома (+сатып алу - сату)
1.			
2.			
3.			

Биржа мүшесінің уәкілетті қызметкерінің қолы

Қол қойылған күні